

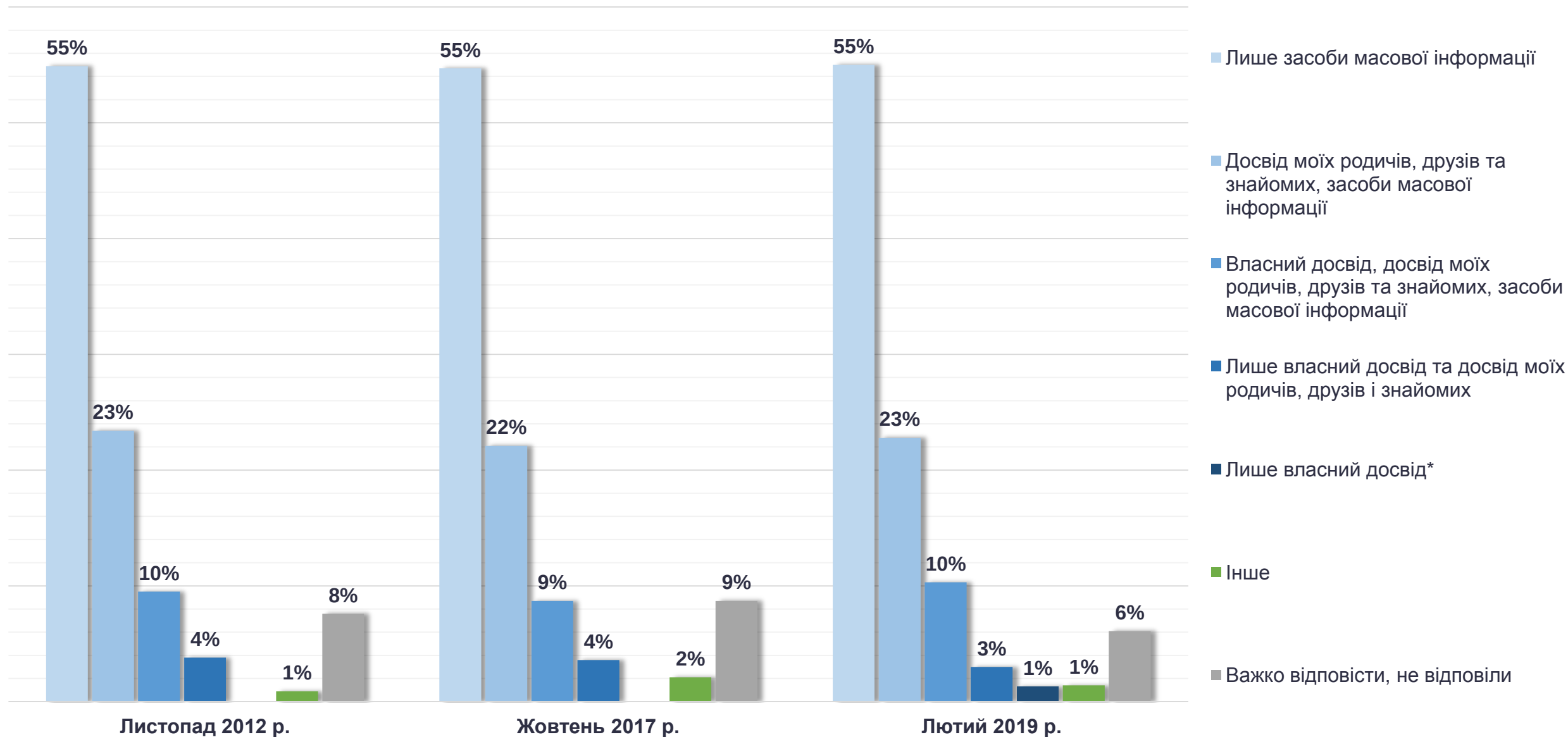
Разумков
центр

СТАВЛЕННЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ДО СУДОВОЇ СИСТЕМИ (звіт за результатами дослідження)

- **Репрезентативне опитування громадян України** здійснювалося з 7 по 14 лютого 2019 року в усіх регіонах України за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей. Опитано 2016 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки – 2,3%.
- При аналізі результати дослідження порівнюються з результатами двох інших всеукраїнських досліджень, проведених соціологічною службою Центру Разумкова: з 15 по 20 листопада 2012 року (2010 опитаних) та з 6 по 11 жовтня 2017 року (2018 опитаних).
- **Опитування учасників судових засідань на виході з приміщень судів** відбувалося з 11 по 25 лютого 2019 року, за двоступеневою стратифікованою вибіркою. Опитано 1107 респондентів в усіх регіонах України (крім АР Крим та Севастополя). Теоретична похибка вибірки не перевищує 3,1%.
- При аналізі результати дослідження порівнюються з результатами опитування учасників судових засідань на виході з приміщень судів, проведеного соціологічною службою Центру Разумкова з 30 жовтня по 1 листопада 2017 року (829 опитаних).

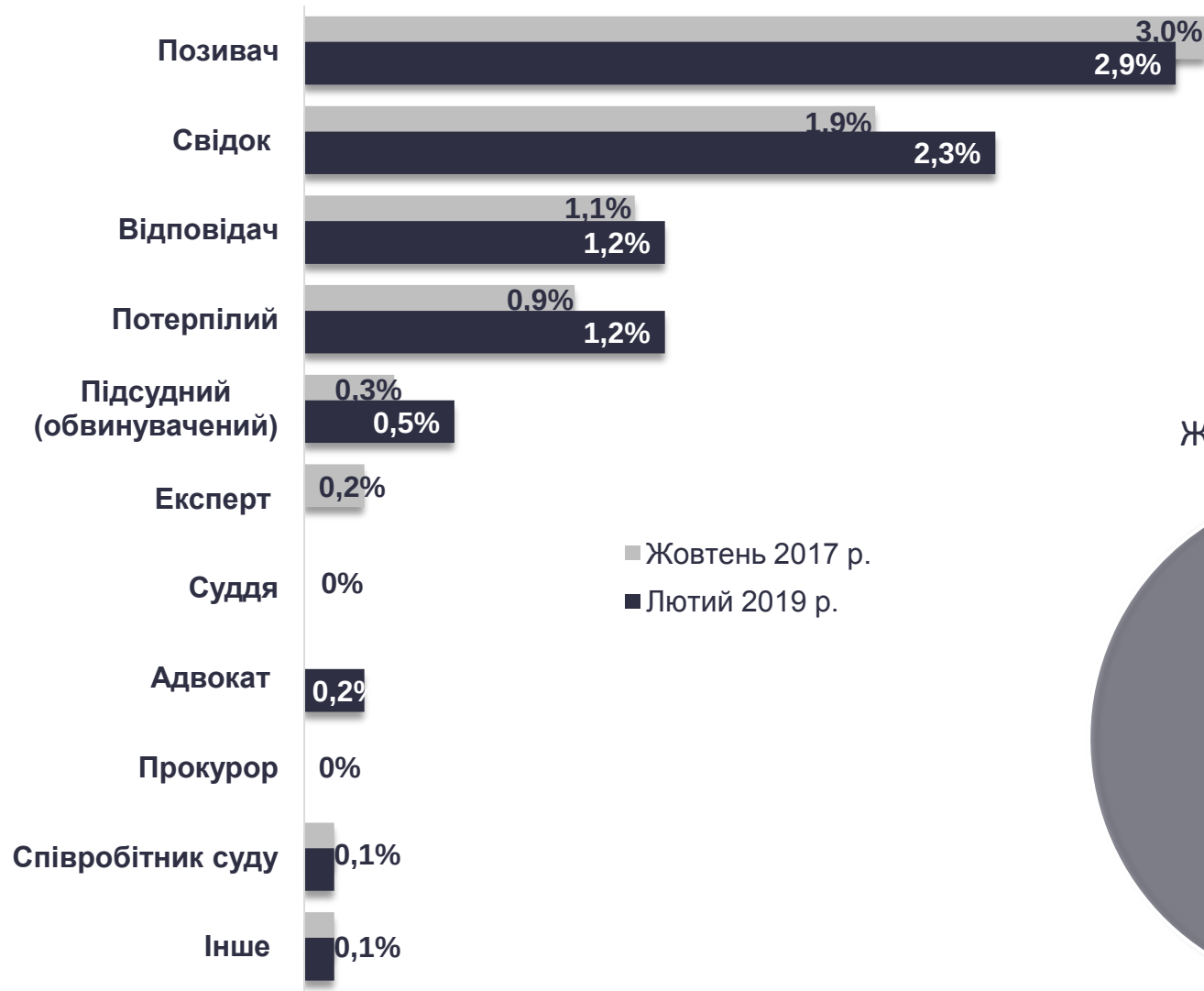
I. Джерела отримання інформації про діяльність судів в Україні

Звідки Ви отримуєте інформацію про діяльність судів в Україні?, %

II. Оцінка діяльності судів громадянами, які мають досвід участі в судових процесах

У якій саме якості Вам довелося брати участь у розгляді судової справи (справ)? (респонденти могли вибрати всі варіанти відповіді, що підходять) , % серед усіх опитаних

Чи доводилося Вам протягом останніх двох років брати участь у розгляді судових справ у будь-якій якості (свідка, позивача, відповідача, підсудного, потерпілого, експерта, судді, адвоката, співробітника суду тощо)?, %

Жовтень 2017 р.

Лютий 2019 р.

У розгляді яких справ Ви брали участь? (респонденти могли вибрати всі варіанти відповіді, що їм підходять), % серед тих, хто брав участь у розгляді судових справ як позивач, відповідач, обвинувачений, потерпілий, свідок чи експерт

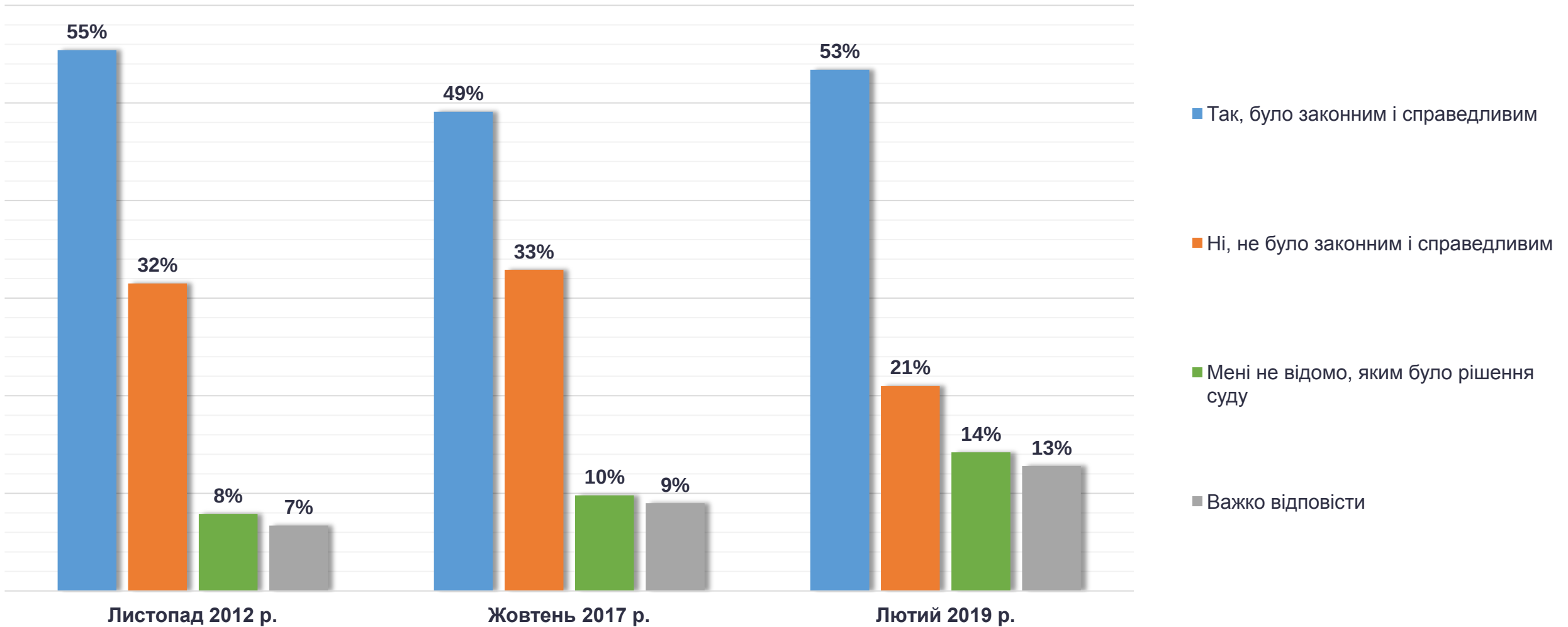

*Цей варіант відповіді був представлений у опитувальнику лише у 2019 році

На Вашу думку, рішення суду було(и) на Вашу користь чи на користь супротивної сторони?
(якщо таке рішення було одне, виберіть один варіант відповіді, якщо кілька - виберіть всі варіанти відповіді, що Вам підходять), % серед тих, хто брав участь у розгляд

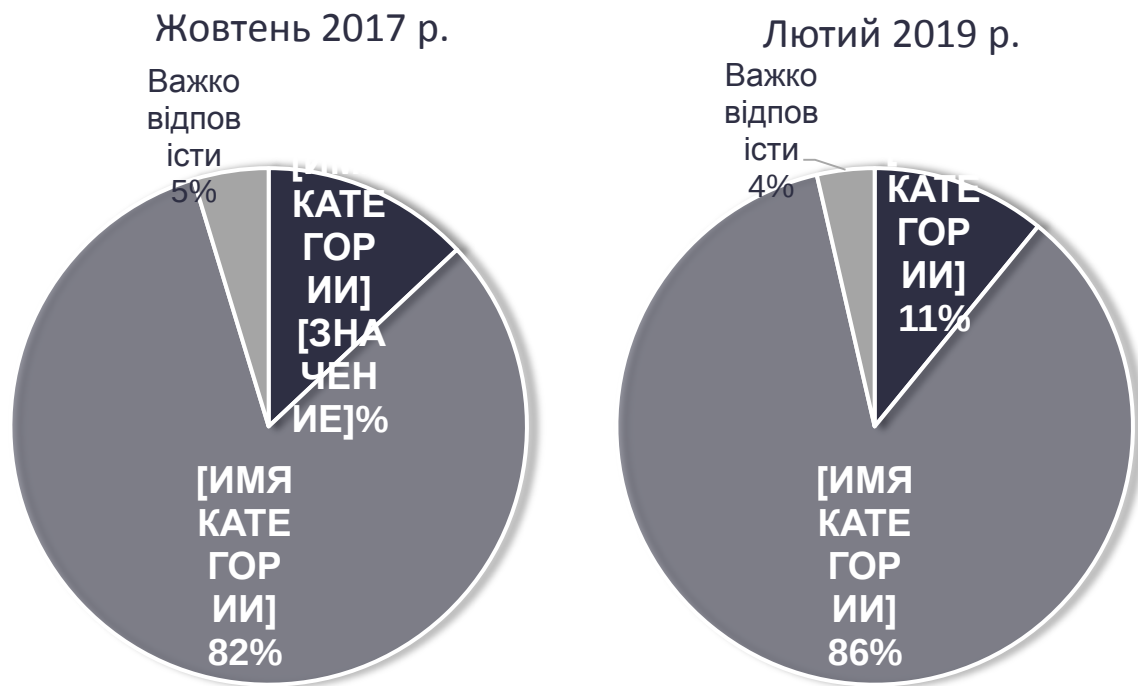
Чи було (були) рішення суду (судів), у якому (у яких) Ви брали участь, законним(и) і справедливим(и)?
(якщо таке рішення було одне, виберіть один варіант відповіді, якщо кілька - виберіть всі варіанти відповіді, що Вам підходять), % серед тих, хто брав

Респонденти вибирали значення на шкалі від «0» до «6», залежно від того, яка оцінка для них є ближчою – та, що позначена зліва, чи та, що позначена справа. Середній бал серед тих, хто брав участь у розгляді судових справ як позивач, відповідач, обвинувачений, потерпілий, свідок чи експерт

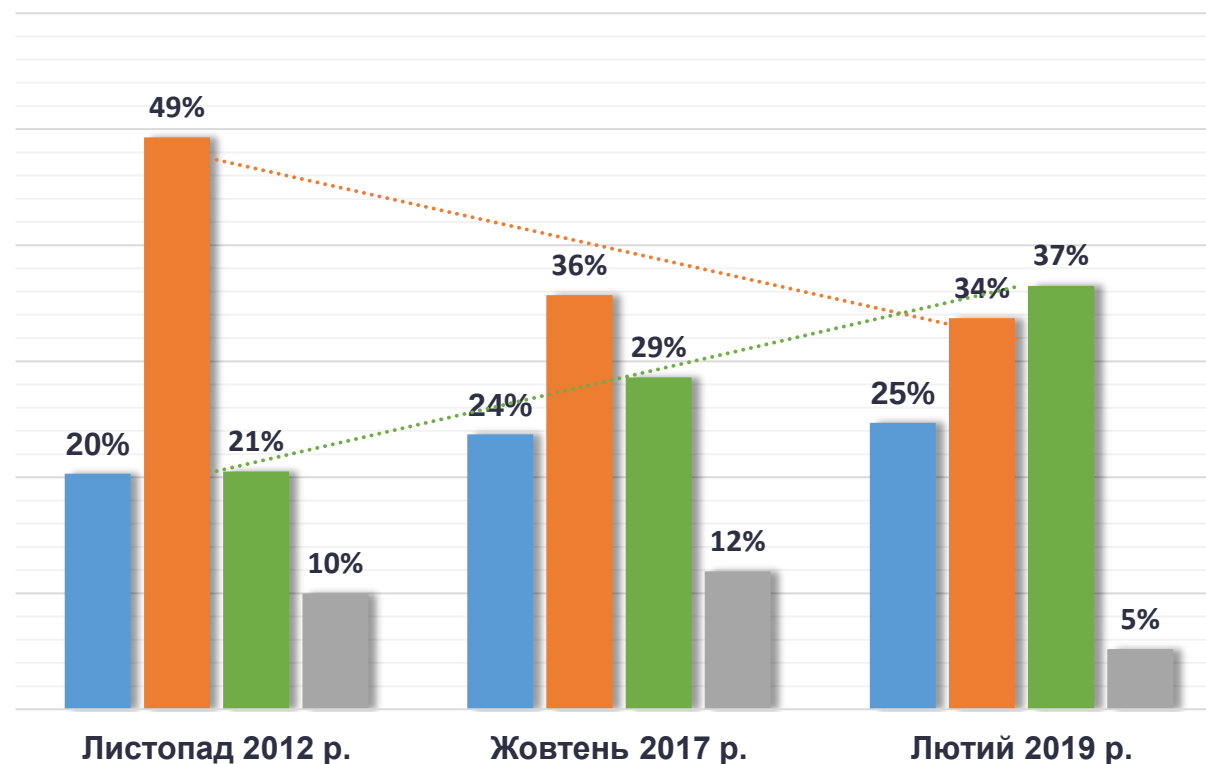
		Жовтень 2017 р.	Лютий 2019 р.	
▪ Дістатися до суду було для Вас:	важко	4,1	4,5	просто
▪ Знаки (вказівники) усередині будівлі суду були:	поганими	3,8	4,1	хорошими
▪ Умови очікування були:	поганими	3,5	3,6	хорошими
▪ Оздоблення кімнати суду було:	незадовільним	4,1	4,1	задовільним
▪ Повістки суду були для Вас:	незрозумілими	4,0	4,4	зрозумілими
▪ Часовий проміжок між повісткою до суду та слуханням справи був:	незадовільним	3,3	3,7	задовільним
▪ Пунктуальність слухань та умови розгляду справи були для Вас:	поганими	3,1	3,6	хорошими
▪ Ставлення та ввічливість працівників суду, які не є суддями, була:	незадовільною	3,7	3,9	задовільною
▪ Ставлення та ввічливість суддів і прокурорів була:	незадовільною	3,6	4,0	задовільною
▪ Мова, якою розмовляв суддя/прокурор, була:	Незрозумілою	4,2	4,5	зрозумілою
▪ Неупередженість суддів під час проведення усних слухань була:	незадовільною	3,4	4,0	задовільною
▪ Рішення суду для Вас було:	незрозумілим	3,7	4,1	зрозумілим
▪ Часові рамки для винесення судового рішення були:	занадто довгими	2,8	3,5	обґрунтованими

Чи брали протягом останніх двох років члени Вашої родини, близькі друзі участь у розгляді судових справ у будь-якій якості (свідка, позивача, відповідача, потерпілого, обвинуваченого, експерта, судді, співробітника суду тощо)?, %

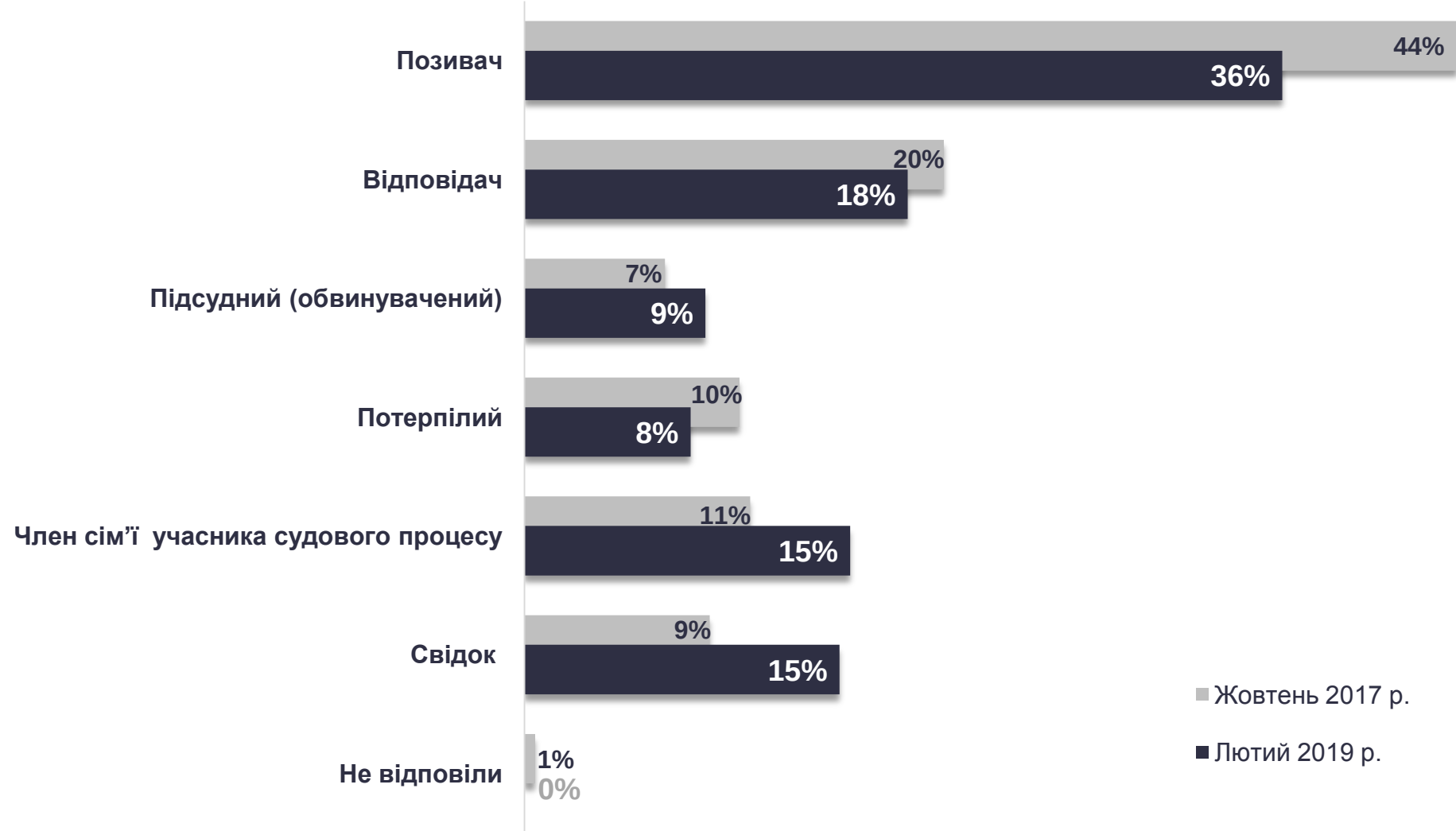
За їхніми відгуками, частіше рішення судів, в яких вони брали участь, були законними і справедливими чи незаконними і несправедливими? , % серед тих, чиї родичі, близькі друзі брали участь у розгляді судових справ у будь-якій якості

- Частіше були законними і справедливими
- Частіше були незаконними і несправедливими
- Приблизно рівною мірою законними і справедливими та незаконними і несправедливими
- Важко відповісти, не відповіли

II. Оцінка діяльності судів учасниками судових засідань, опитаними на виході з судів

У якій саме якості Ви брали участь у розгляді судової справи?, %

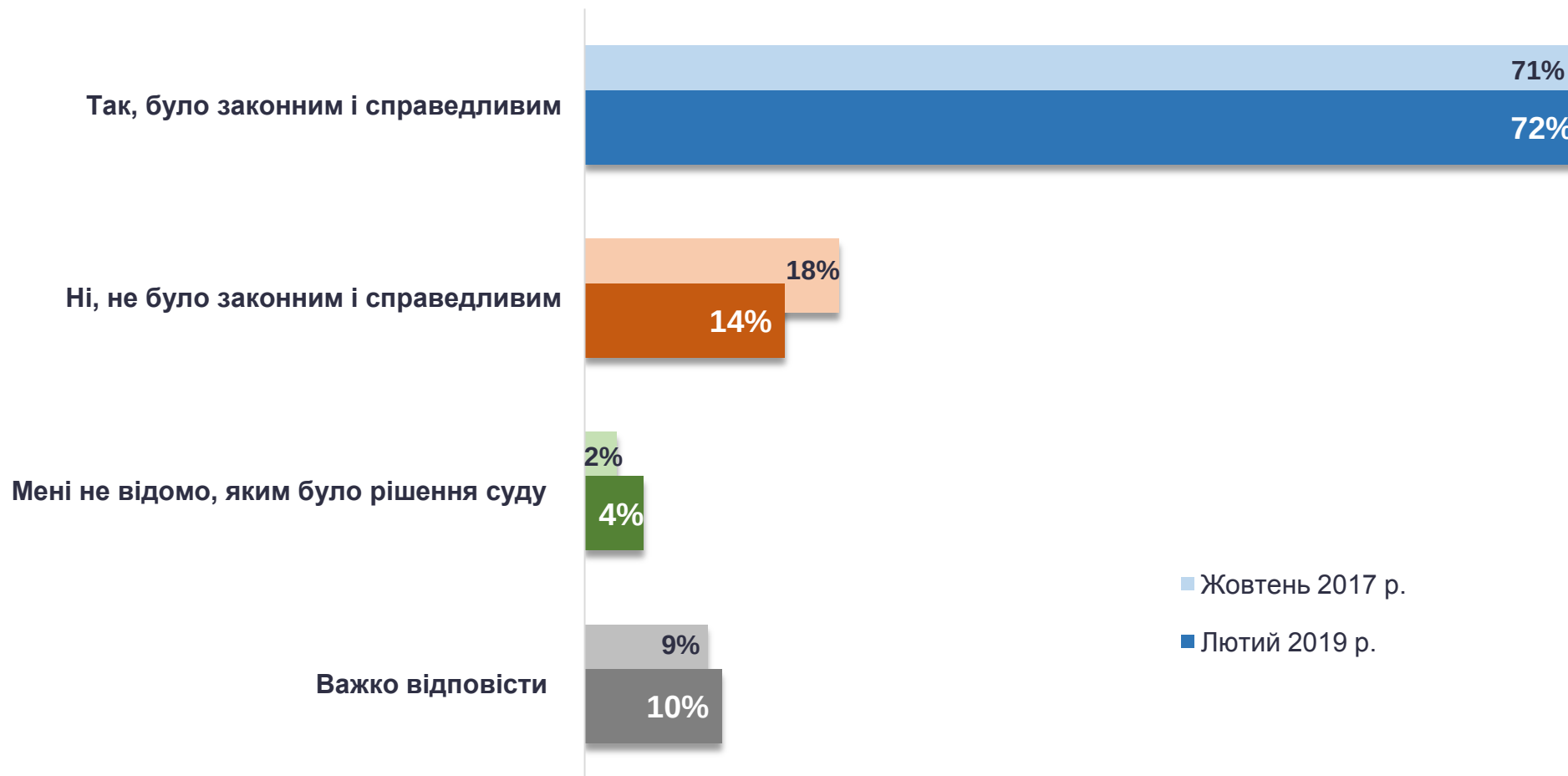
У розгляді якої справи Ви сьогодні брали участь?, %

На Вашу думку, рішення суду було(и) на користь Вашої чи на користь супротивної сторони?, %

Чи було рішення суду, в якому Ви брали участь, законним і справедливим?
% опитаних, у чийй справі було винесене судове рішення

Якщо Ви вважаєте, що рішення суду не було законним і справедливим, то які, на Вашу думку, були причини цього? Респондент міг вибрати кілька варіантів відповіді.

% опитаних, у чийй справі було винесене судове рішення і які вважають його несправедливим

Респонденти вибирали значення на шкалі від «0» до «6», залежно від того, яка оцінка для них є ближчою – та, що позначена зліва, чи та, що позначена справа (розподіл за методом опитування)

		Жовтень 2017 р.		Лютий 2019 р.	
		Загально-національне опитування, середня оцінка	Опитування на виході з приміщень судів, середня оцінка	Загально-національне опитування, середня оцінка	Опитування на виході з приміщень судів, середня оцінка
▪ Дістатися до суду було для Вас:	важко	4,1	4,7	4,5	4,7
▪ Умови очікування були:	поганими	3,5	4,6	3,6	4,8
▪ Часовий проміжок між повісткою до суду та слуханням справи був:	незадовільним	3,3	4,3	3,7	4,5
▪ Пунктуальність слухань та умови розгляду справи були для Вас:	поганими	3,1	4,3	3,6	4,5
▪ Ставлення та ввічливість працівників суду, які не є суддями, була:	незадовільною	3,7	5,0	3,9	5,1
▪ Ставлення та ввічливість суддів і прокурорів була:	незадовільною	3,6	4,8	4,0	5,0
▪ Мова, якою розмовляв суддя/прокурор, була:	нерозумілою	4,2	5,3	4,5	5,2
▪ Неупередженість суддів під час проведення усних слухань була:	незадовільною	3,4	4,5	4,0	4,8
▪ Рішення суду для Вас було:	незрозумілим	3,7	5,0	4,1	4,7
▪ Часові рамки для винесення судового рішення були:	занадто довгими	2,8	4,4	3,5	4,2
▪ Якщо не враховувати оплати праці адвокатів, витрати на доступ до правосуддя є:	високими	–	–	–	3,1

Респонденти вибирали значення на шкалі від «0» до «6», залежно від того, яка оцінка для них є ближчою – та, що позначена зліва, чи та, що позначена справа (розподіл за типом поселення)

		Жовтень 2017 р.		Лютий 2019 р.		
		В обласних центрах	В інших типах поселень	В обласних центрах	В інших типах поселень	
▪ Дістатися до суду було для Вас :	важко	4,6	4,8	4,8	4,6	просто
▪ Умови очікування були:	поганими	4,4	4,8	4,7	4,7	хорошими
▪ Часовий проміжок між повісткою до суду та слуханням справи був:	незадовільним	4,1	4,4	4,5	4,4	задовільним
▪ Пунктуальність слухань та умови розгляду справи були для Вас:	поганими	4,1	4,4	4,3	4,5	хорошими
▪ Ставлення та ввічливість працівників суду, які не є суддями, була:	незадовільною	4,8	5,2	5,1	5,0	задовільною
▪ Ставлення та ввічливість суддів і прокурорів була:	незадовільною	4,5	5,0	5,0	4,9	задовільною
▪ Мова, якою розмовляв суддя/прокурор, була:	нерозумілою	5,1	5,4	5,1	5,1	зрозумілою
▪ Неупередженість суддів під час проведення усних слухань була:	незадовільною	4,2	4,8	4,7	4,7	задовільною
▪ Рішення суду для Вас було:	незрозумілим	4,7	5,2	4,7	4,8	зрозумілим
▪ Часові рамки для винесення судового рішення були:	занадто довгими	4,1	4,7	4,2	4,2	обґрунтованими
▪ Якщо не враховувати оплату праці адвокатів, витрати на доступ до правосуддя є:	високими	–	–	3,2	3,0	низькими

Респонденти вибирали значення на шкалі від «0» до «6», залежно від того, яка оцінка для них є ближчою – та, що позначена зліва, чи та, що позначена справа (розподіл за регіоном)

		Захід	Центр	Південь	Схід	
▪ Дістатися до суду було для Вас :	важко	4,9	4,9	5,0	4,2	просто
▪ Умови очікування були:	поганими	4,8	4,8	5,1	4,4	хорошими
▪ Часовий проміжок між повісткою до суду та слуханням справи був:	незадовільним	4,8	4,4	4,6	4,3	задовільним
▪ Пунктуальність слухань та умови розгляду справи були для Вас:	поганими	4,7	4,6	4,4	4,0	хорошими
▪ Ставлення та ввічливість працівників суду, які не є суддями, була:	незадовільною	5,1	5,2	5,4	4,7	задовільною
▪ Ставлення та ввічливість суддів і прокурорів була:	незадовільною	5,0	5,1	5,3	4,6	задовільною
▪ Мова, якою розмовляв суддя/прокурор, була:	незрозумілою	5,3	5,4	5,2	4,6	зрозумілою
▪ Неупередженість суддів під час проведення усних слухань була:	незадовільною	4,6	4,9	5,2	4,4	задовільною
▪ Рішення суду для Вас було:	незрозумілим	4,6	5,1	5,0	4,3	зрозумілим
▪ Часові рамки для винесення судового рішення були:	занадто довгими	4,4	4,3	4,4	3,9	обґрунтованими
▪ Якщо не враховувати оплату праці адвокатів, витрати на доступ до правосуддя є:	високими	2,7	3,4	3,0	2,8	низькими

Респонденти вибирали значення на шкалі від «0» до «6», залежно від того, яка оцінка для них є ближчою – та, що позначена зліва, чи та, що позначена справа (розподіл за матеріальним становищем)

		Ледве зводимо кінці з кінцями, грошей не вистачає навіть на необхідні продукти	Вистачає на харчування та на придбання необхідних недорогих речей	У цілому на життя вистачає, але придбання речей тривалого вжитку, таких як меблі, холодильник, телевізор, уже викликає труднощі	Живемо забезпечено, але зробити деякі покупки ми поки що не в змозі (купити квартиру, автомобіль тощо)	
▪ Дістатися до суду було для Вас :	важко	4,2	4,5	4,8	5,1	просто
▪ Умови очікування були:	поганими	4,6	4,6	4,7	5,0	хорошими
▪ Часовий проміжок між повісткою до суду та слуханням справи був:	незадовільним	4,5	4,4	4,5	4,6	Задовільним
▪ Пунктуальність слухань та умови розгляду справи були для Вас:	поганими	4,1	4,2	4,5	4,8	хорошими
▪ Ставлення та ввічливість працівників суду, які не є суддями, була:	незадовільною	5,1	4,9	5,0	5,2	задовільною
▪ Ставлення та ввічливість суддів і прокурорів була:	незадовільною	5,0	4,9	4,9	5,2	задовільною
▪ Мова, якою розмовляв суддя/прокурор, була:	незрозумілою	5,3	4,9	5,1	5,3	зрозумілою
▪ Неупередженість суддів під час проведення усних слухань була:	незадовільною	4,5	4,7	4,7	5,0	задовільною
▪ Рішення суду для Вас було:	незрозумілим	4,4	4,6	4,8	5,0	зрозумілим
▪ Часові рамки для винесення судового рішення були:	занадто довгими	4,1	4,3	4,2	4,4	обґрунтованими
▪ Якщо не враховувати оплату праці адвокатів, витрати на доступ до правосуддя є:	високими	2,8	3,0	3,1	3,4	низькими

Респонденти вибирали значення на шкалі від «0» до «6», залежно від того, яка оцінка для них є ближчою – та, що позначена зліва, чи та, що позначена справа (розподіл залежно від того, на чий користь було винесене рішення суду)

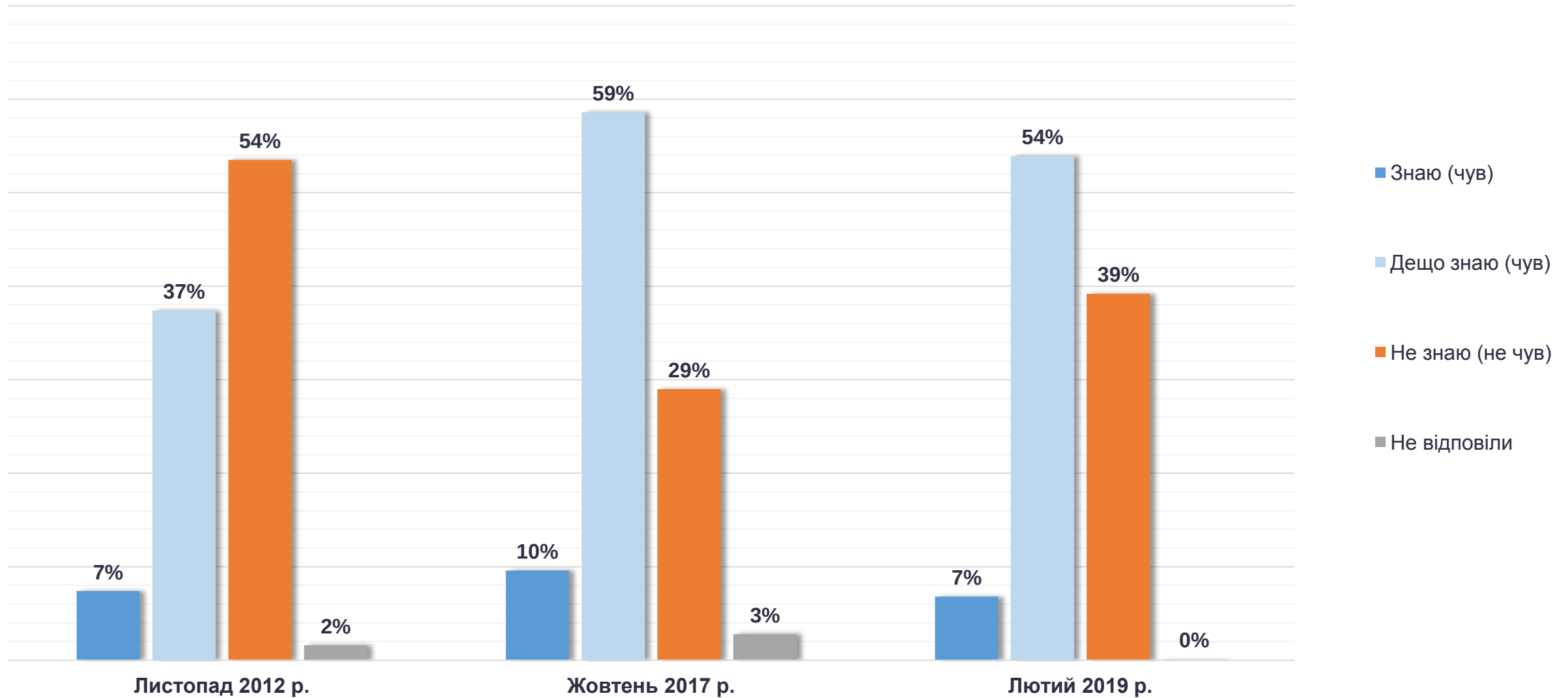
		На користь респондента	На користь супротивної сторони
▪ Дістатися до суду було для Вас :	важко	5,0	4,6 просто
▪ Умови очікування були:	поганими	5,1	4,5 хорошими
▪ Часовий проміжок між повісткою до суду та слуханням справи був:	незадовільним	4,9	4,4 задовільним
▪ Пунктуальність слухань та умови розгляду справи були для Вас:	поганими	5,0	3,9 хорошими
▪ Ставлення та ввічливість працівників суду, які не є суддями, була:	незадовільною	5,4	4,5 задовільною
▪ Ставлення та ввічливість суддів і прокурорів була:	незадовільною	5,3	4,4 задовільною
▪ Мова, якою розмовляв суддя/прокурор, була:	незрозумілою	5,4	4,6 зрозумілою
▪ Неупередженість суддів під час проведення усних слухань була:	незадовільною	5,3	4,1 задовільною
▪ Рішення суду для Вас було:	незрозумілим	5,5	4,3 зрозумілим
▪ Часові рамки для винесення судового рішення були:	занадто довгими	5,0	4,1 обґрунтованими
▪ Якщо не враховувати оплату праці адвокатів, витрати на доступ до правосуддя є:	високими	3,4	3,1 низькими

Чи почалося сьогодні судове засідання вчасно, у призначений час, чи Вам довелося чекати, якщо так, то скільки?, %

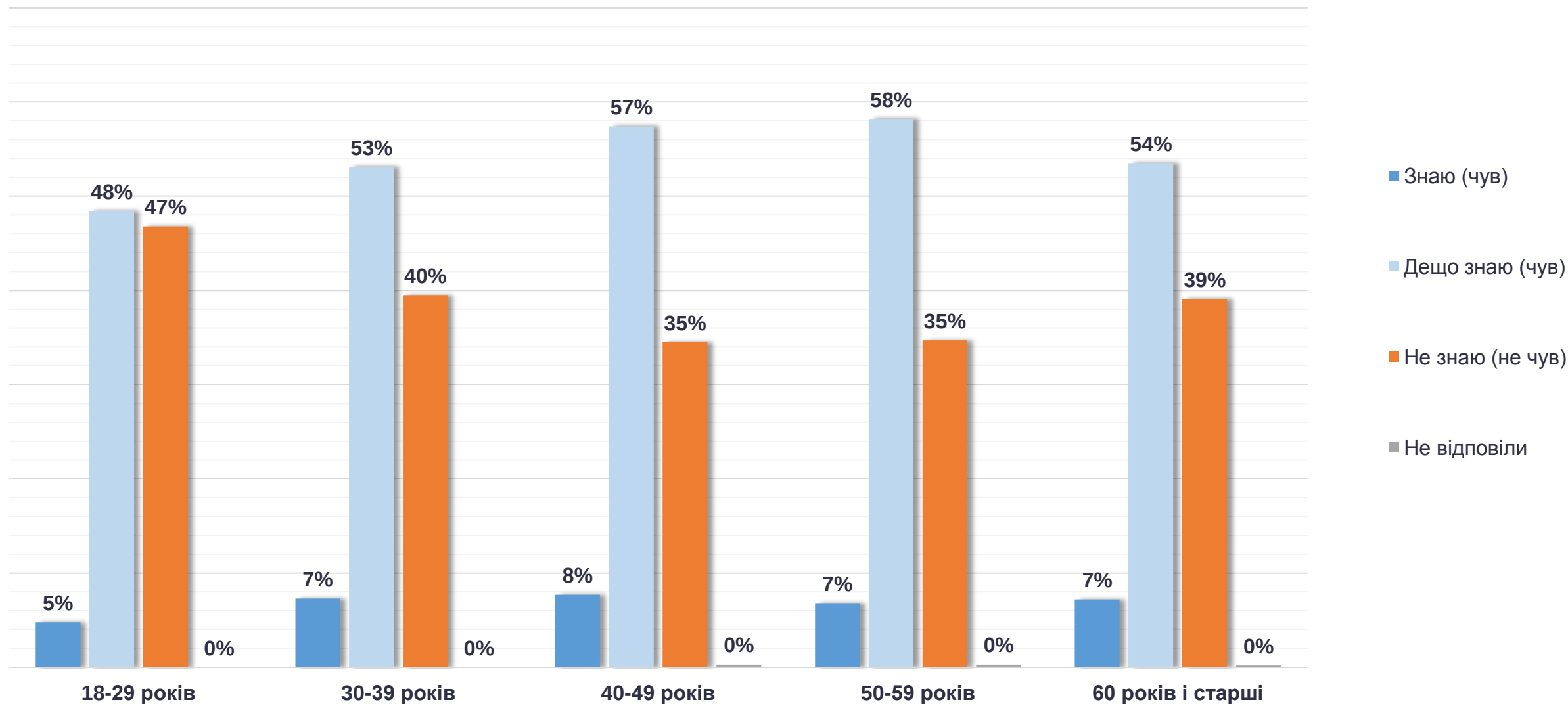

III. Ставлення до судової реформи

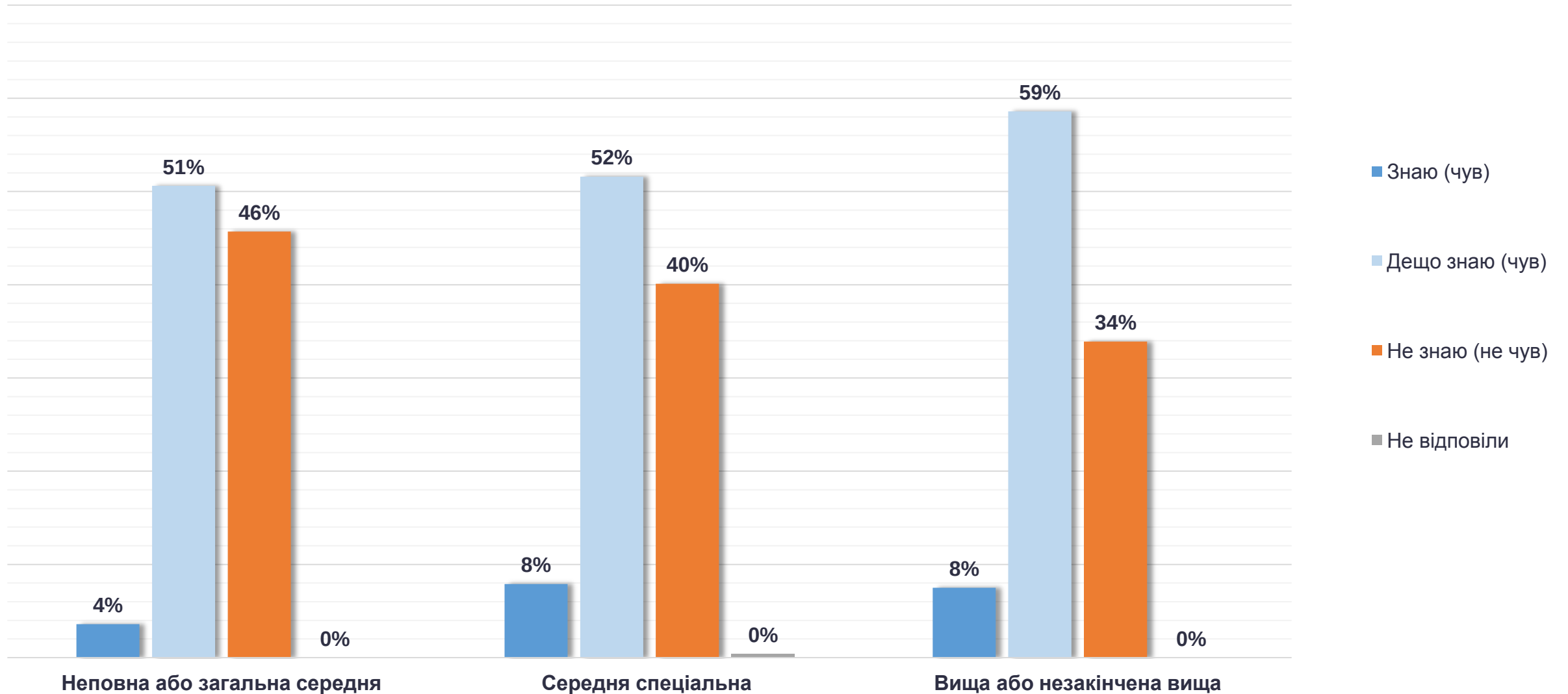
Чи знаєте (чули) Ви що-небудь про судову реформу в Україні?, %

Чи знаєте (чули) Ви що-небудь про судову реформу в Україні?, за віком опитаних, %

Чи знаєте (чули) Ви що-небудь про судову реформу в Україні?,
залежно від рівня освіти респондентів, %

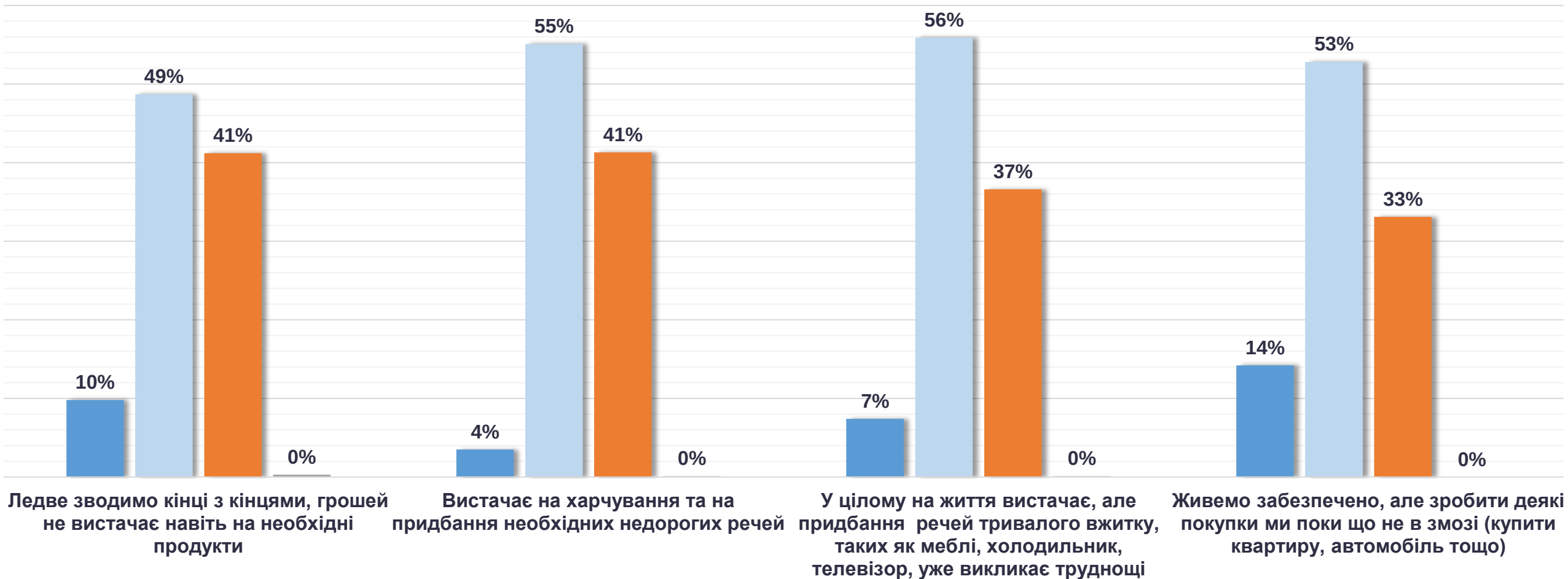
Чи знаєте (чули) Ви що-небудь про судову реформу в Україні?, залежно від рівня добробуту респондентів, %

■ Знаю (чув)

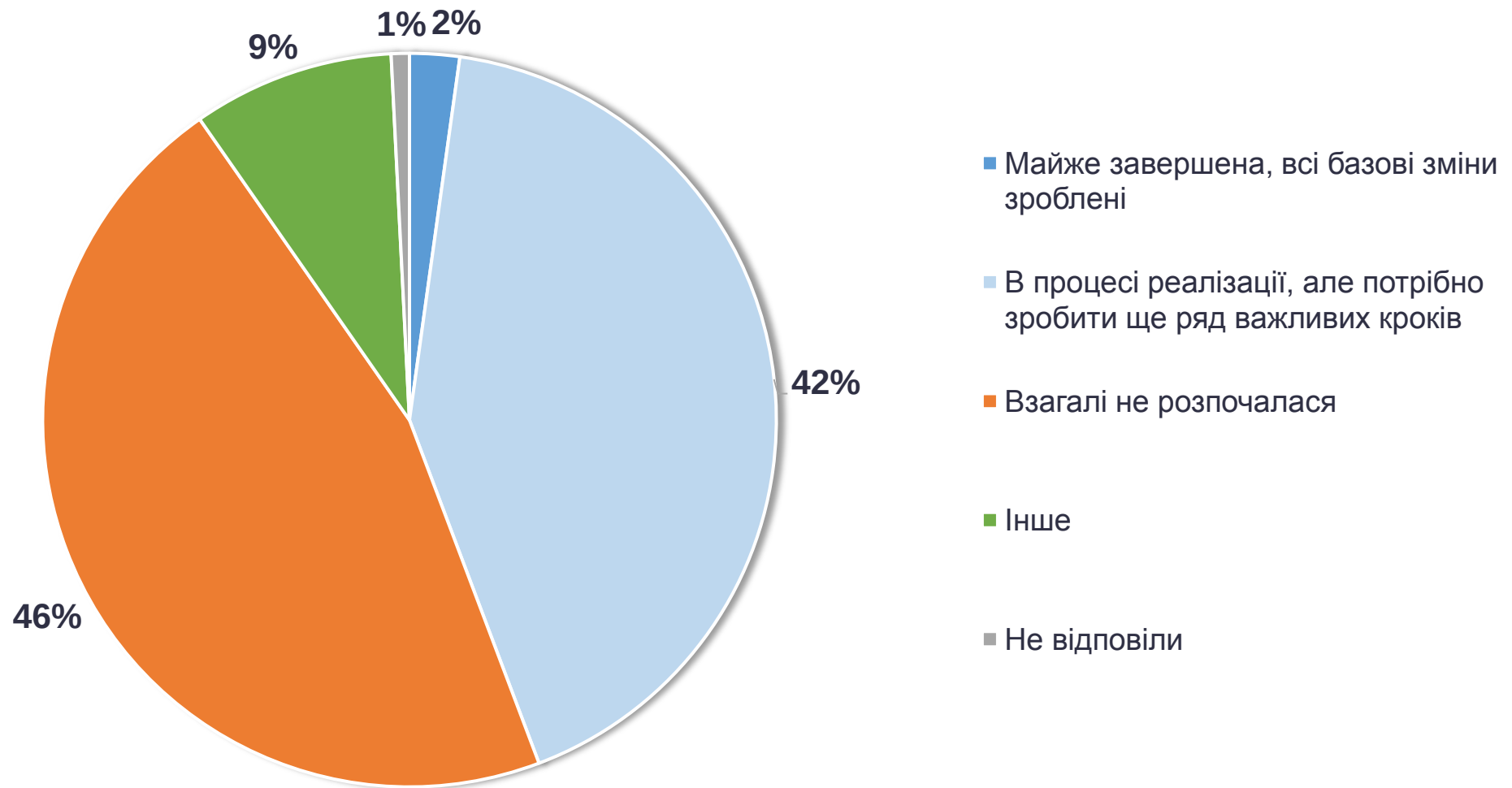
■ Дещо знаю (чув)

■ Не знаю (не чув)

■ Не відповіли

Чи вважаєте Ви, що судова реформа:

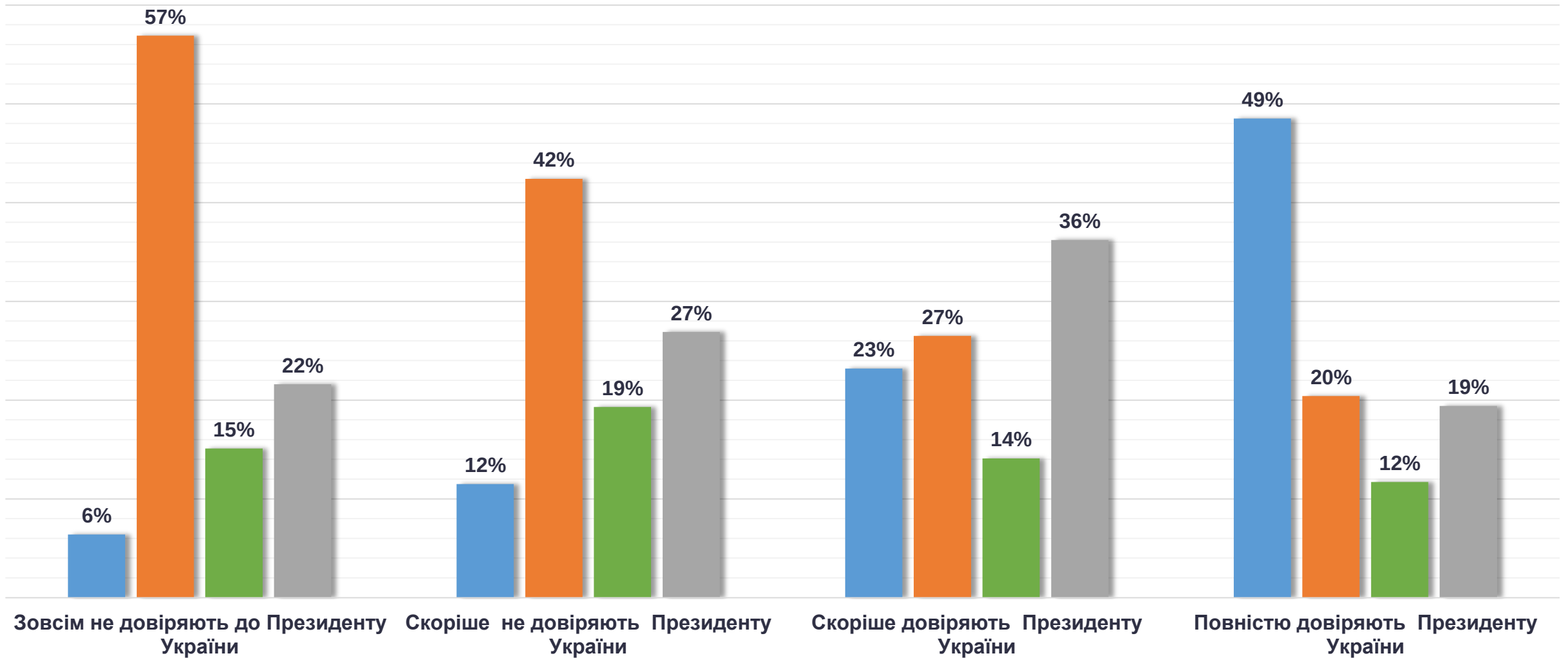
Ставлення до судової реформи залежно від рівня довіри до Президента України, %

■ Позитивне ставлення

■ Негативне ставлення

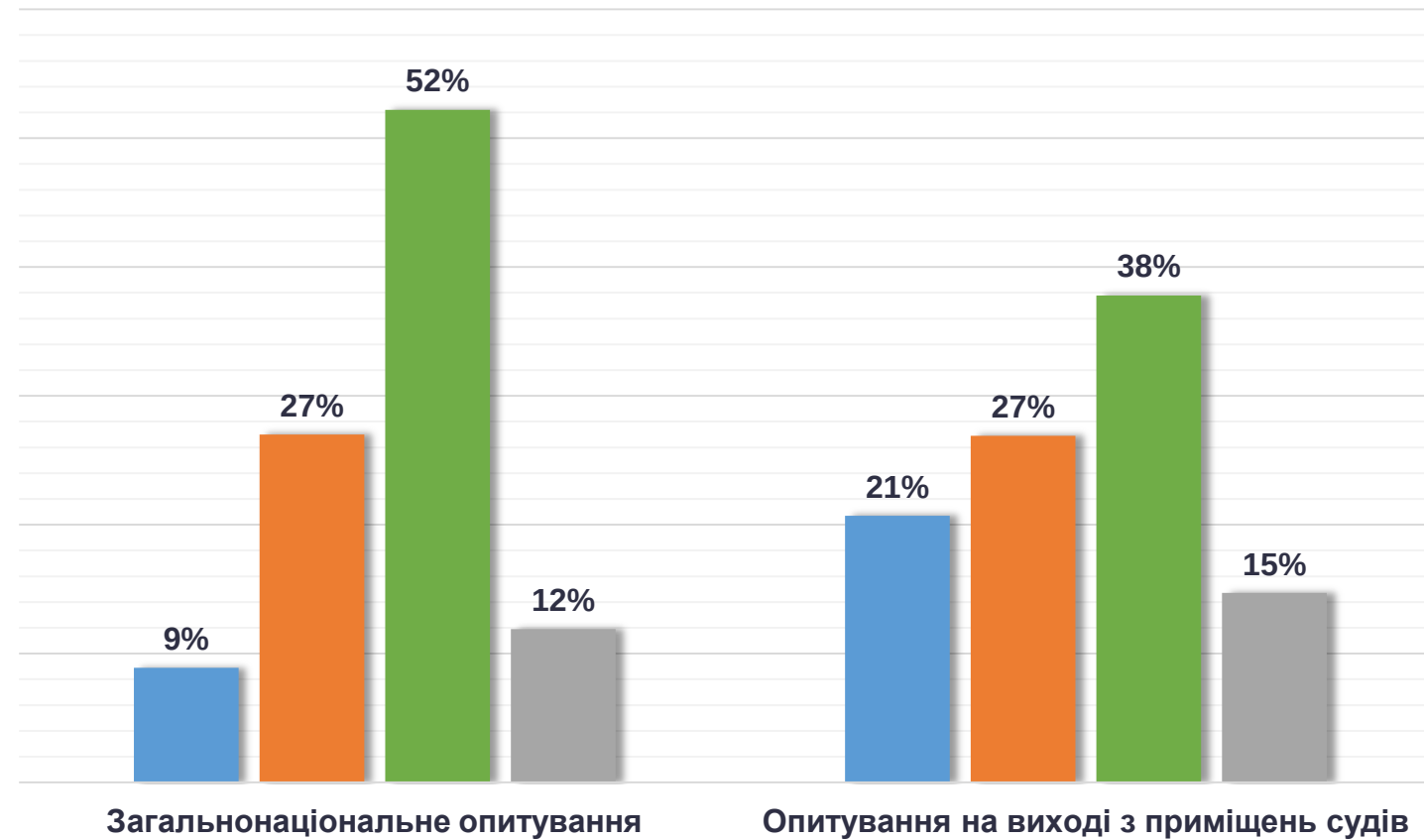
■ Байдуже ставлення

■ Важко відповісти

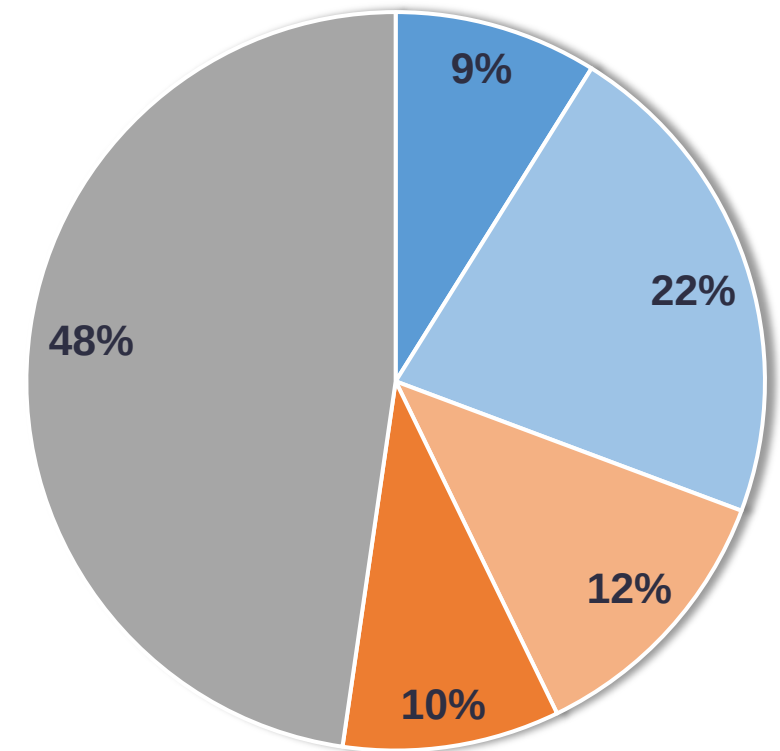
Чи помітили ви зміни у системі правосуддя, що впроваджуються в Україні протягом останніх 4-х років?
Оберіть один варіант відповіді

■ Так, зміни є ■ Ні, зміни відсутні ■ Не слідкую за змінами у судовій системі ■ Важко відповісти

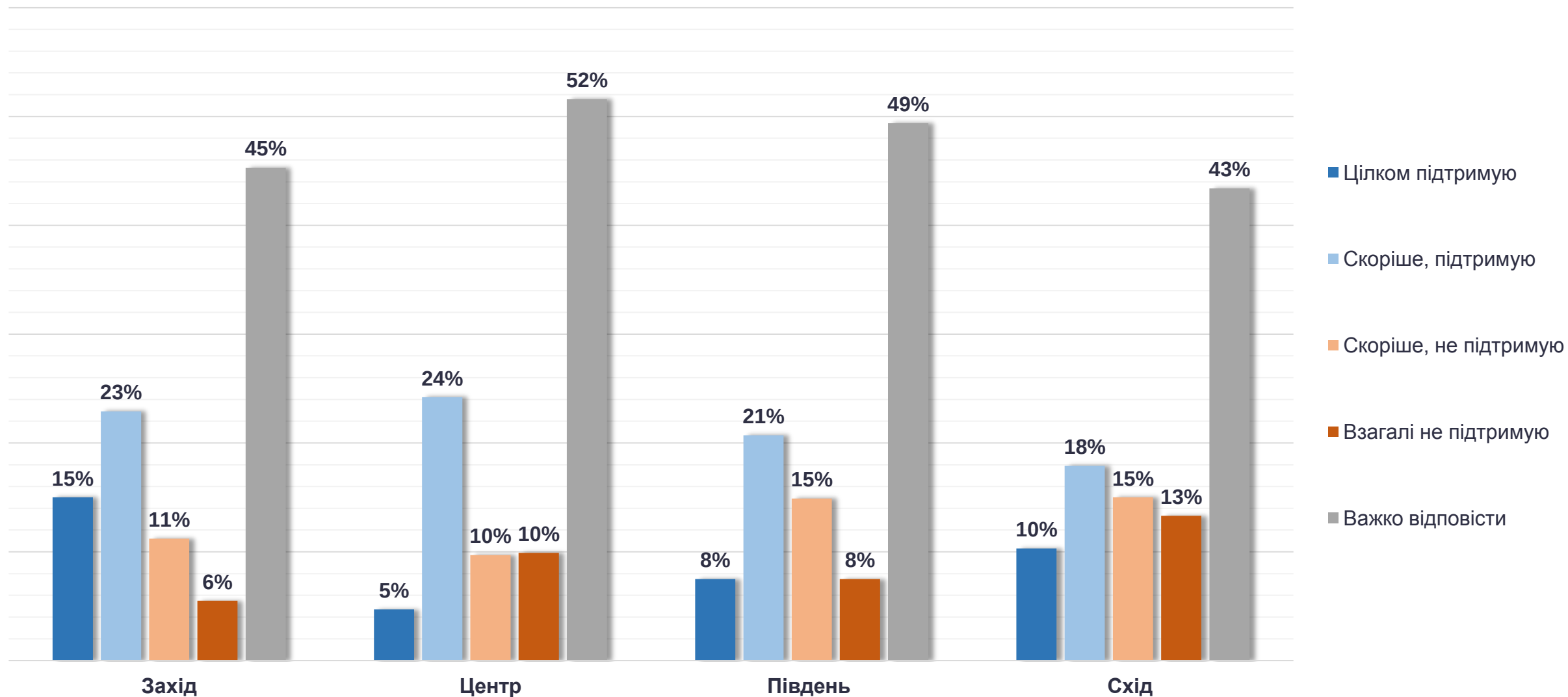

Наскільки ви підтримуєте чи не підтримуєте зміни у системі правосуддя України?, %

■ Цілком підтримую
 ■ Скоріше, підтримую
 ■ Скоріше, не підтримую
 ■ Взагалі не підтримую
 ■ Важко відповісти

Наскільки ви підтримуєте чи не підтримуєте зміни у системі правосуддя України?,
залежно від регіону

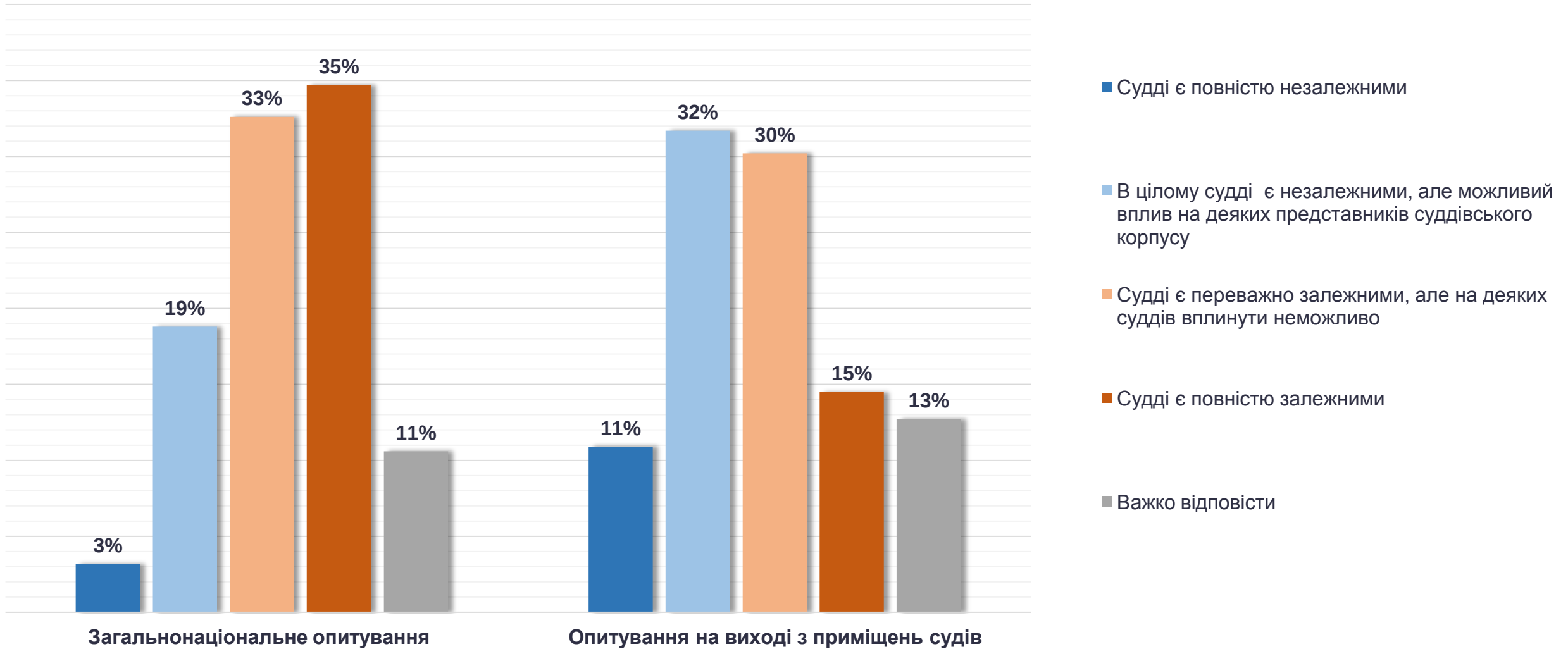
Поясніть, чому ви підтримуєте чи не підтримуєте зміни у системі правосуддя України?
Дайте свій варіант відповіді, % серед тих, хто підтримує зміни у системі правосуддя України, наведені лише ті відповіді, які назвали не менше 1% тих, хто підтримує зміни у

Поясніть, чому ви підтримуєте чи не підтримуєте зміни у системі правосуддя України?
Дайте свій варіант відповіді, % серед тих, хто не підтримує зміни у системі правосуддя України, наведені лише ті відповіді, які назвали не менше 1% тих, хто підтримує змін

Як Ви вважаєте, чи є сьогодні в Україні судді незалежними?, %

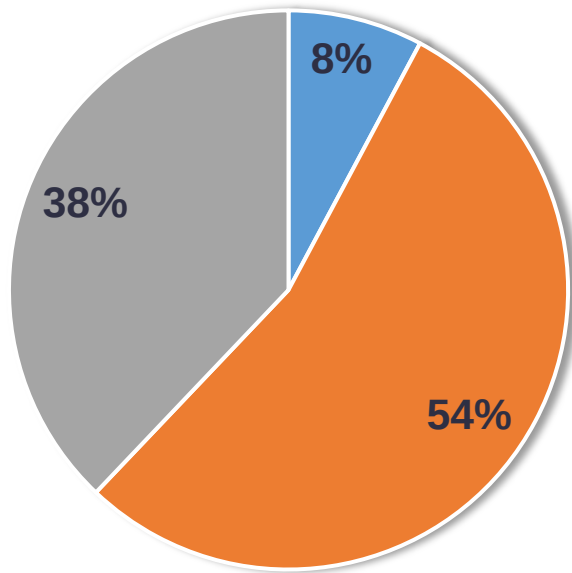

Для того, щоб судді були незалежними, вони мають призначатися (обиратися):, %

Чи вважаєте Ви належним стан виконання рішень судів?, %

- Так
- Ні
- Важко відповісти

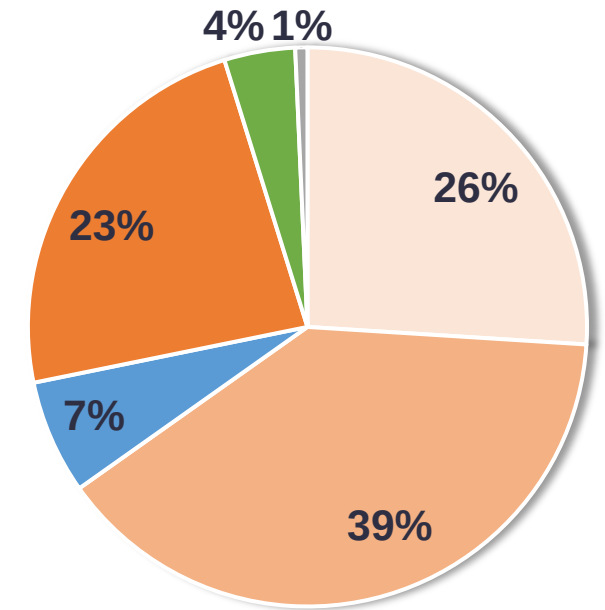
Чи відслідковуєте ви процес кваліфікаційного оцінювання суддів?, %

- Так
- Ні
- Не відповіли

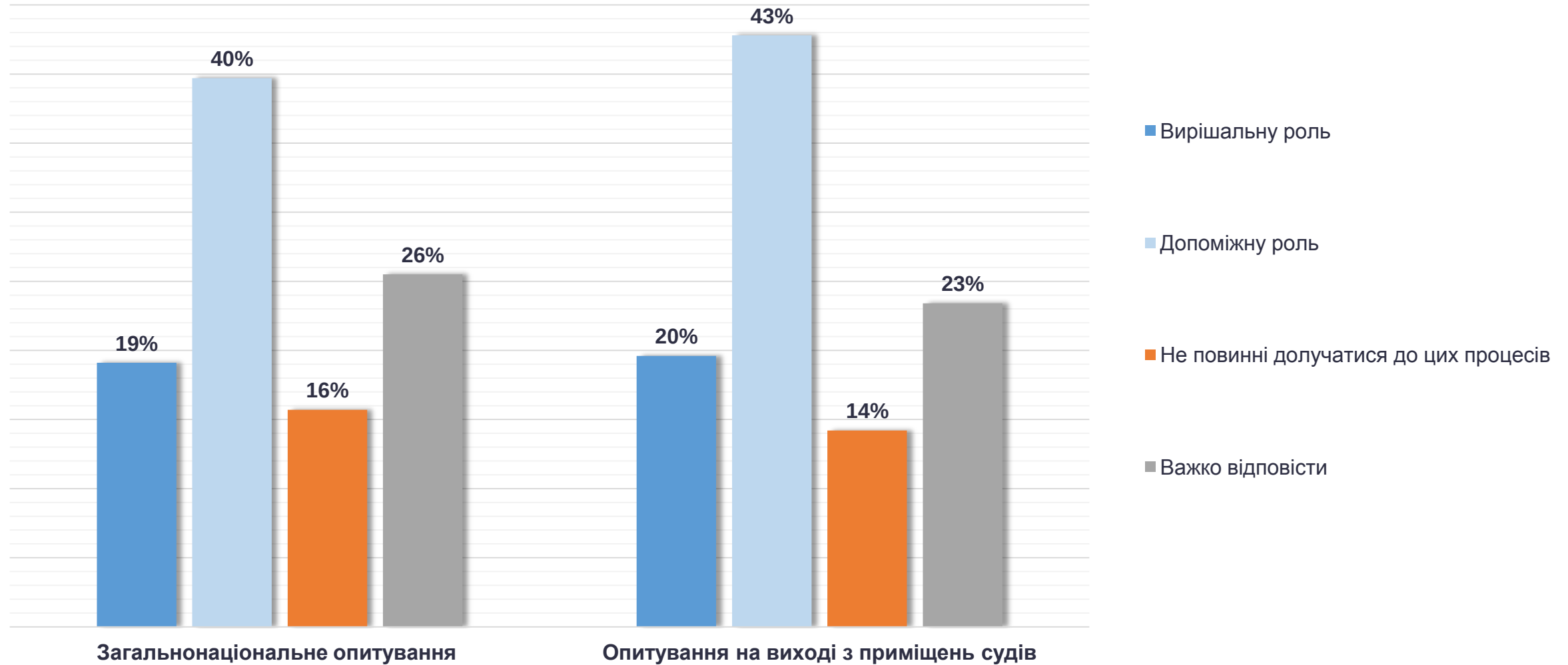

Якщо не відслідковуєте, то чому? % тих, хто не відслідковує процес кваліфікаційного оцінювання суддів

- Не маю часу
- Нецікаво
- Довіряю органу, що проводить оцінювання
- Не довіряю органу, що проводить оцінювання
- Інше
- Не відповіли

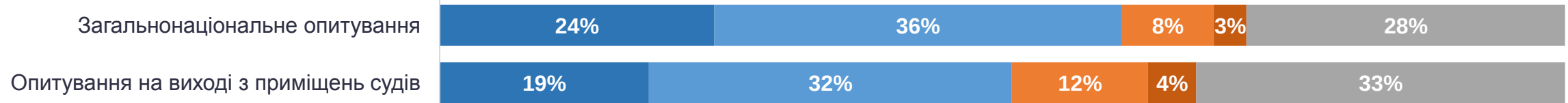
Яку роль мають відігравати представники громадського сектору при проведенні кваліфікаційного оцінювання та конкурсних процедур щодо суддів?, %

Кожна з наступних змін є позитивною чи негативною для судової системи України?, %

■ Цілком позитивною ■ Скоріше позитивною ■ Скоріше негативною ■ Цілком негативною ■ Важко відповісти

Прийняття змін до Конституції в частині правосуддя

Нові правила судового процесу

Створення нового Верховного Суду з нуля

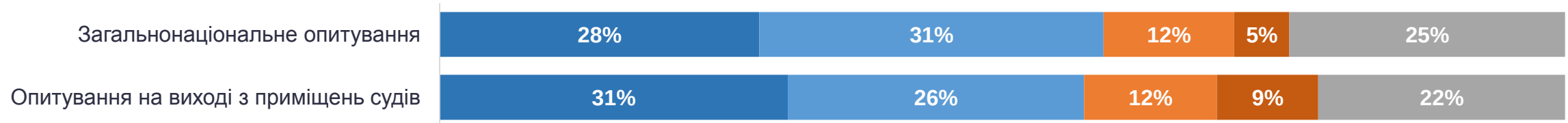
Звільнення частини суддів

Кожна з наступних змін є позитивною чи негативною для судової системи України?, %

■ Цілком позитивною ■ Скоріше позитивною ■ Скоріше негативною ■ Цілком негативною ■ Важко відповісти

Можливість для людей не з системи – адвокатів та науковців – стати суддями

Перезавантаження Вищої ради правосуддя

Перезавантаження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

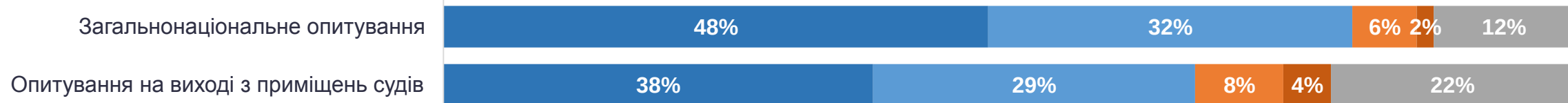
Дайте відповідь по кожній з перелічених змін до Конституції України в частині правосуддя, вважаєте ви її позитивною чи негативною для судової системи України?

■ Цілком позитивною ■ Скоріше позитивною ■ Скоріше негативною ■ Цілком негативною ■ Важко відповісти

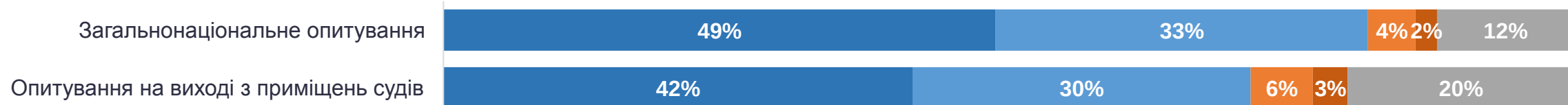
Усунення політичних органів (парламенту та Президента) від вирішення питань суддівської кар'єри

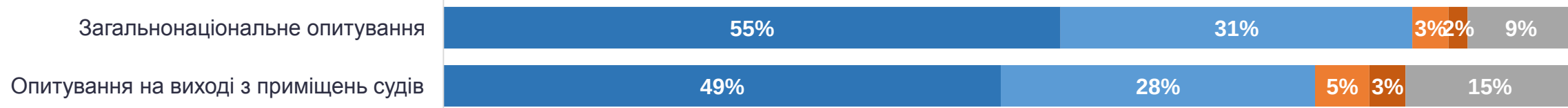
Обмеження суддівського імунітету

Конкурс при призначенні та переведенні суддів

Підвищення кваліфікаційних вимог до суддів

Дайте відповідь по кожній з перелічених змін до Конституції України в частині правосуддя, вважаєте ви її позитивною чи негативною для судової системи України?

■ Цілком позитивною ■ Скоріше позитивною ■ Скоріше негативною ■ Цілком негативною ■ Важко відповісти

Запровадження інституту конституційної скарги

Створення Вищої ради правосуддя, як головного конституційного органу, що вирішує питання суддівської кар'єри

Створення судів законом замість указу Президента

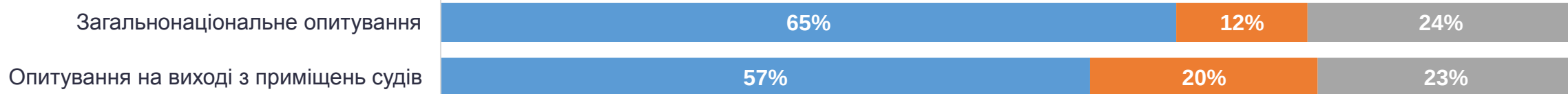
Які ще зміни в законодавстві необхідно зробити для успішного проведення судової реформи?, %

■ Необхідно

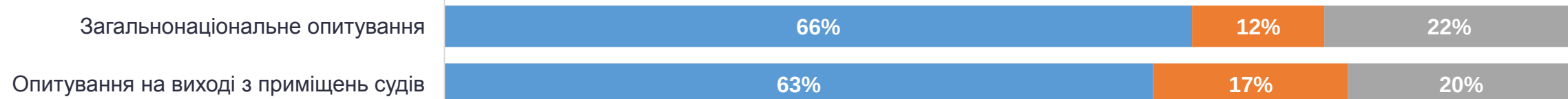
■ Не потрібно

■ Важко відповісти

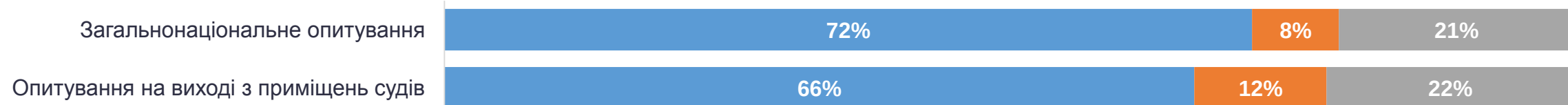
Реформування адвокатури

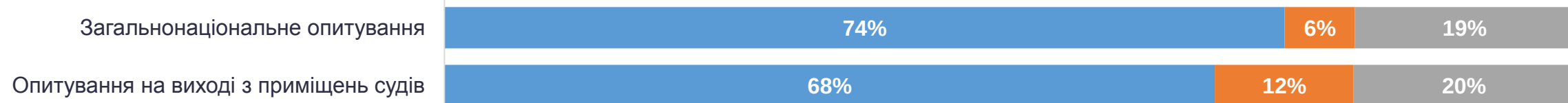
Реформування правничої освіти

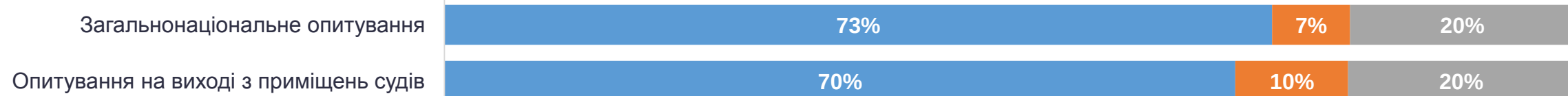
Запровадження єдиних стандартів правничої професії

Реформування прокуратури

Реформування органів досудового слідства

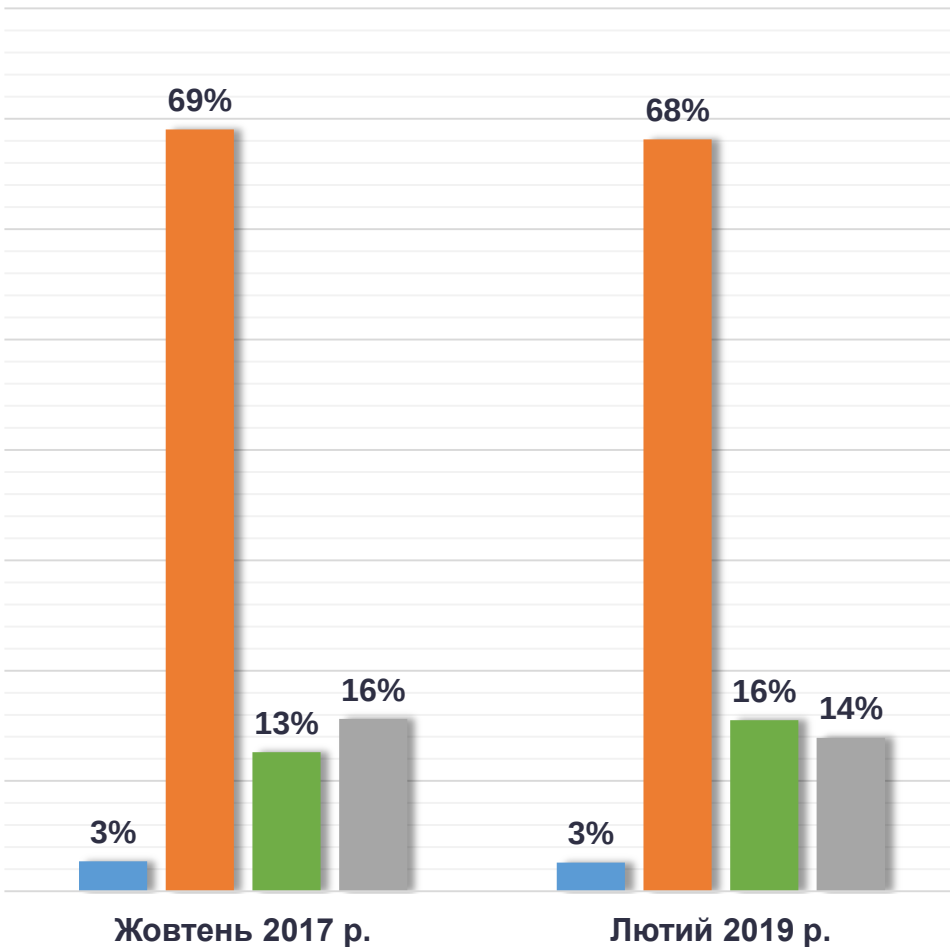
Від чого залежить успішність судової реформи?
Респонденти могли обрати будь яку кількість відповідей, %

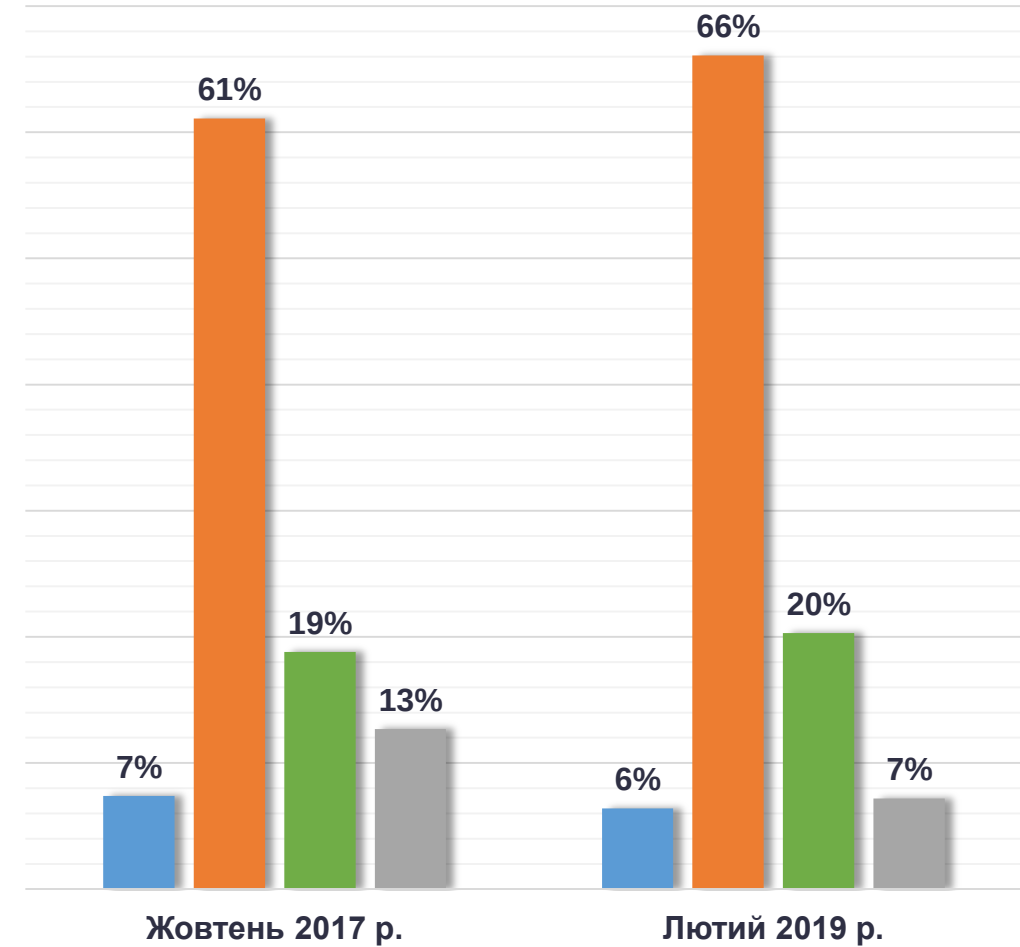
III. Довіра до судової влади та загальна оцінка діяльності судів громадянами

У якому суді – українському чи в Європейському суді з прав людини – на Ваш погляд, громадянин України має більше шансів отримати справедливе судове рішення у своїй справі?, %

Серед усіх опитаних

Серед тих, хто брав участь у розгляді судових справ

Чим це можна пояснити?, % Респонденти могли вибрати будь-яку кількість варіантів відповіді

Серед тих, хто вважає, що громадянин України має більше шансів отримати справедливе судове рішення в українському суді

Серед тих, хто вважає, що громадянин України має більше шансів отримати справедливе судове рішення в ЄСПЛ

Зараз я називатиму окремі соціальні інституції. Якою мірою Ви їм довіряєте? (баланс, %)

Зараз я називатиму окремі соціальні інституції. Якою мірою Ви їм довіряєте? (баланс, %)

Зараз я називатиму окремі соціальні інституції. Якою мірою Ви їм довіряєте?, %

■ Зовсім не довіряю
■ Скоріше не довіряю
■ Скоріше довіряю
■ Повністю довіряю
■ Важко відповісти

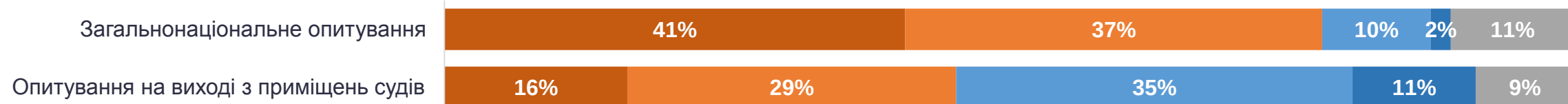
Прокуратура

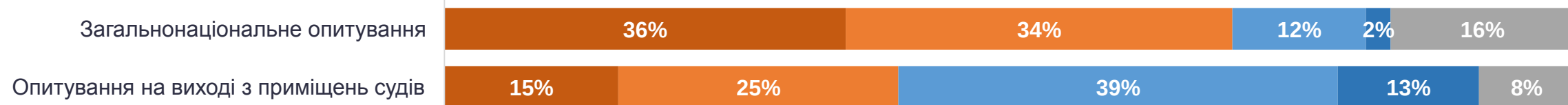
Поліція

Суди (судова система в цілому)

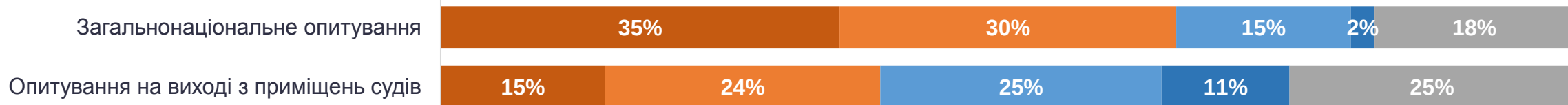
Місцевий суд у вашому районі, місті

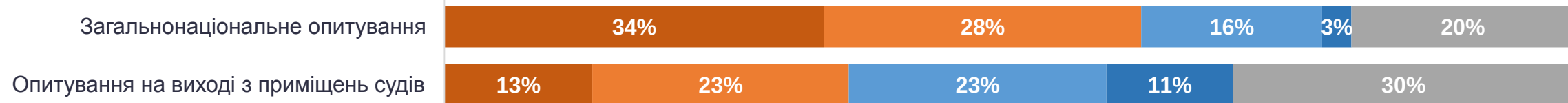
Зараз я називатиму окремі соціальні інституції. Якою мірою Ви їм довіряєте?, %

■ Зовсім не довіряю
■ Скоріше не довіряю
■ Скоріше довіряю
■ Повністю довіряю
■ Важко відповісти

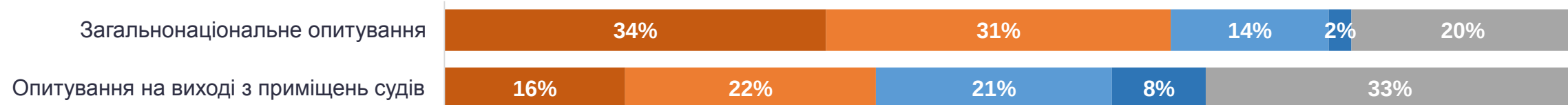
Верховний Суд

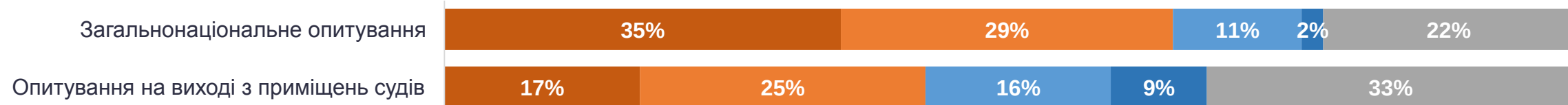
Конституційний Суд України

Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)

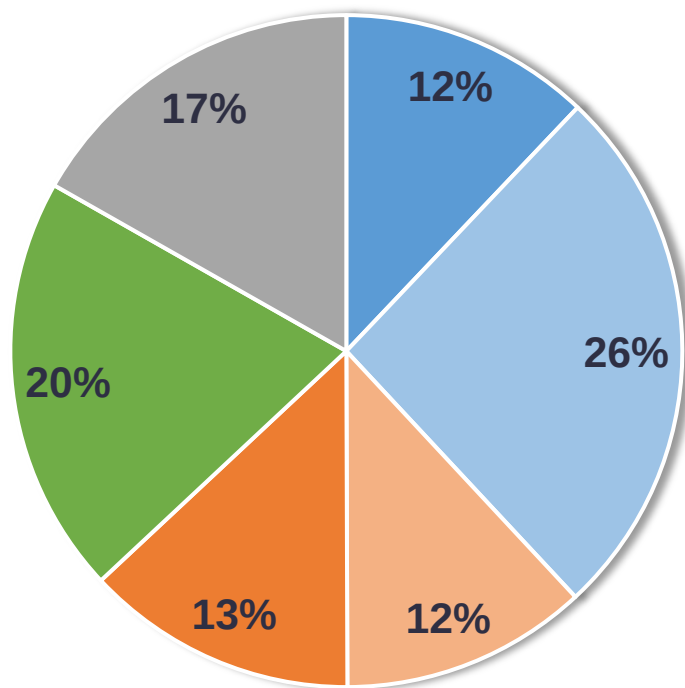

Спеціалізована антикорупційна прокуратура

Чи сприятимуть кроки, що вже зроблено у судовій реформі, зростанню довіри громадян до судової системи?

- Однозначно сприятимуть
- Швидше сприятимуть, ніж не сприятимуть
- Швидше не сприятимуть, ніж сприятимуть
- Не сприятимуть
- Довіра до судової системи не залежить від судової реформи
- Важко відповісти

Які з кроків, що вже зроблено у судовій реформі, сприяють зростанню довіри громадян до судової системи найбільшою мірою? Респонденти могли обрати не більше 2х варіантів відповіді

